

-108-
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Ελαφφ. 216 402.
ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Θεσ. III, 107/1970

Η
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

8-12 Νοεμβρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

..... Γ. γεωργίαν... καὶ... κτηνοτροφίαν.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; ....? α. α. γεωργίαν... καὶ... γ. γεωργίαν.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ με' ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Ζωγιοὶ καὶ... ο. Ζωγοὶ... 1/3 καὶ... ο. Παιδὲς... 1/3...
... οἱ κοινὸν... ..

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) Ζωγιοὶ καὶ... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Δούλοι... Παιδὲς... ο. Παιδὲς...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; ... 1/3 ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

ἐργάται... ἀνδρ., γυναικ., ἡμέρας... (χρήματα)...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

... καὶ... (δοῦλοι)...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ....? μ. ε. ρ. κ. ἢ... μ. ε. ...

.....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... καὶ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ....? μ. ε. ρ. κ. ἢ... ..

.....

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

..... Ζ. α. ι. κ. η. ... ν. ε. π. ς. ρ. ο. ....
 .....
 .....
 .....

2) Πότε ἐγίνε το πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ..... 1950. ....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ..... 1930. ....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ..... 1948. .... 1950. ....

..... Η. προμήθεια ἐγίνετο ἀπὸ τοῦ Βαζο. ἔργου τοῦ ο. ...
 ..... Ι. κ. ζ. ο. α. γ. ....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. .... 4. .... 7. .... 10. ....

2. .... 5. .... 8. ....

3. .... 6. .... 9. ....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ..... 1948. ....

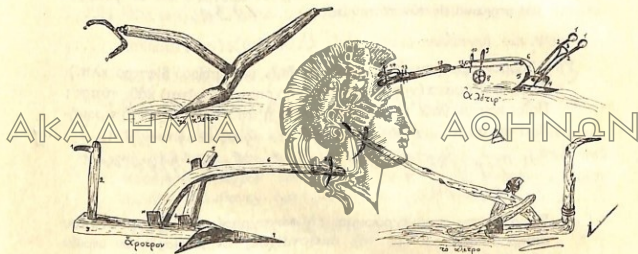
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... 1950. ....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... 1950 .....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ .... 1938 .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ... ἐ. Ν. Αὐστρ. γ. αὐτοχ. 83 .....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῃσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

....*μ.ι.α. γ.α.φ.ῆ.ς... δ.ι. ὅ.ζ.οι... π.ο.ι... χ.ω.ρ.ῶ.ν... φ.ο.ι.*.....

.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;... *ἑνὶ μ.ι.κ.α.ζ.*.....

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

...*ξ.ι.π.ο.ι*.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

...*σ.κ.ε.π.ᾶ.ρ.ν.ι. - π.ρ.ι.ὀ.ν.ι. - ἀ.ρί.δ.ι. - ἀ.ρ.ν.ᾶ.ρ.ι. - ξ.υ.λ.ο.φ.ᾶ.ι.*.....

πριόνι

ἀρίδα

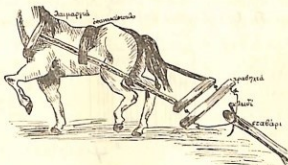
ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

..Χαμμερζον, ..σιφασια, ..τραβιχά, ..φαζαγκι....

..κωι.β.β.γ.δ.ε.ζ.η.θ.ι.κ.λ.μ.ν.ξ.ο.π.ρ.σ.τ.υ.φ.χ.ψ.ω. ....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἄρου ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας .....

..δ...ιδ...κ...λ...μ...ν...ξ...ο...π...ρ...σ...τ...υ...φ...χ...ψ...ω... ..

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφὴ καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

...μ.β.β.γ.δ.ε.ζ.η.θ.ι.κ.λ.μ.ν.ξ.ο.π.ρ.σ.τ.υ.φ.χ.ψ.ω. ....

κ.ε.β.β.γ.δ.ε.ζ.η.θ.ι.κ.λ.μ.ν.ξ.ο.π.ρ.σ.τ.υ.φ.χ.ψ.ω. ....
τὸ ἄροτρον.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . . . . 212. 1. 306. . . . .

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... 5.1.6.7.8 .....

[illegible]

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙΩΝ

- 3) 'Επί πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανσιν, διὰ τὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτᾶρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Er. C. W. S.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... Μα. | ρ. | α. | β. | γ. | δ. ... α. | β. | γ. | δ. | ε. | στ. | ζ.

- 5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους :

..... 5.6 a.k.k. y. trovay. ....

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουΐτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

... *μ.ε. β.χ. α.φ.α.γ. (βουκέντρον)* .....

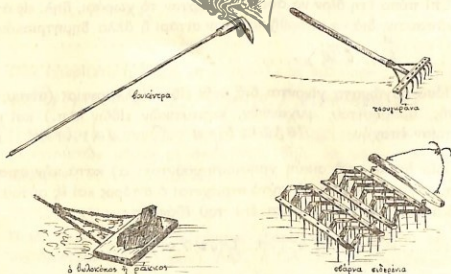
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ, (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... *σ.β.α.ρ.ν.ι.σ.μ.α. μ.ε. φ.ν.ι.χ.η. σ.β.α.ρ.ν.ι.σ.μ.α.* ...

μ.ε. α.φ.α.γ. α.φ.α.γ. μ.ε. β.ι.δ.υ.ρ.α.ν. .....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) . . . . .

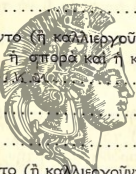
.....С. П. П. П. П. П......

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

o. 85. 15.

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργούντο (ἢ καλλιεργούνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ....

..... = 1000000

- 9) Πώς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων; ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιᾶς (βραγιᾶς) καὶ ἄλλως. ....

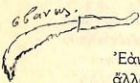
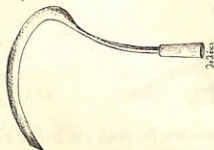
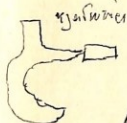
OXI

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

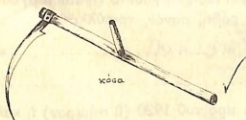
π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
 ..δ. δ. τ. ο. δ. .. μ. ε. .. λ. ε. .. γ. ε. .. δ. ε. .. κ. α. ι. .. δ. ρ. ε. μ. α. ν. ι. .. ε. δ. ρ. α. ν. τ. α. ..
 .. τ. ο. .. κ. ο. μ. α. ι. μ. η. ο. ν. ι. .. μ. ε. τ. ο. .. κ. η. ρ. α. τ. η. μ. α. ρ. ι. .. ε. ρ. μ. ι. μ. η. κ. α. δ. ι. ...
 .. ε. δ. ρ. α. ν. τ. α. .. (ε. δ. ρ. α. ν. τ. α.) .....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ... κ. ε. δ. ρ. ι. ....

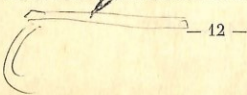

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) .....

..... ε. ο. μ. α. ι. μ. η. ο. ν. ι. .... ε. δ. ρ. α. ν. τ. α. : .....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

..... κ. ο. μ. α. ι. μ. η. ο. ν. ι. .... ε. δ. ρ. α. ν. τ. α. : .....

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά, ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ἄ.) .. *ξύφαι.. (διδυροφ. ξυφί... διουφάνον. ξύφ. αἰώνω).*
.....
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) ..... *Q.XI*.....

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποίον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἑθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὃ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. ... Δ. Ζ. Ρ. Ι.
- 2) Οἱ στάχυες πού ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).
- ΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝ
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναικες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχίων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ... Θ . . . Δ . . . Α . . .
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχίων εὗρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
- .. Χ. ρ. ι. ζ. ... δ. υ. α. - δ. υ. ο. , .. τραῦς - τραῦς... μι. τ. α. γ. κεφαλὴ
.. τ. α. γ. - δ. σταχίων .. τραῦς πρὸς αὐτὴν κατεύθυνσιν ..

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... *Χείρ. 1 β.* .....

γ. Οἱ θερίσται.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερίσται, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῆσαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *ἤμειβον καὶ γυναῖκες
ἐργάζεσθαι ὡς ἐπαγγελματῆσαι ὡς ἐργάζεσθαι. Χείρ. 1 β.* .....

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκαπὴς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *μεροκάματο. 5 α. 1 β.
ἢ μετ' εἶδος... γ. 1 β. φαγητοῦ* .....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωγται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *Πα. 1 α. 1 β.* .....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Οὐ δίδεται. Ἐν μηνί. Ἐν τῇ ἐβδομάδι. ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

..... ἔλαι φέρει. ἔλαι φέρει. ἔλαι φέρει. .... Π. κ. ....

..... ἔλαι φέρει. ἔλαι φέρει. ἔλαι φέρει. .... ἔλαι φέρει. ....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. ....

..... ἔλαι φέρει. ἔλαι φέρει. ἔλαι φέρει. .... ἔλαι φέρει. ....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

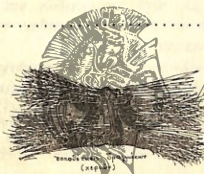
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

..... ἔλαι φέρει. ....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουσιδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ μπαχτσής... τοποθετεῖ τὰς χερσὶν... ἐν...
 μετὰ τῶν σταχυῶν... τὴν αὐτὴν φέρων... καὶ...
 συνεχίζων... τὴν... δεμάτια... καμμένη...
 αἰσ... σπάρτα... καὶ μετὰ τὴν... τὸν...
 ἐργασίαν... τὸν... ὁ... ἡ...
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκέντρωνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκέντρωνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Μετὰ τὴν... τὴν... τὴν...
 μετὰ τὴν... τὴν... τὴν...
 μετὰ τὴν... τὴν... τὴν...
 μετὰ τὴν... τὴν... τὴν...
 .....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

170

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. ....

O...X.../..

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ἐπὶ χόρτα (π.χ. σῶνον, τριφύλλι, βίκου); Ἐσυναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ..... *17. α. 1. ....*

Παρακαλώ τον συντάκτη της κάρτας...
 να μου γράψει...
 να μου γράψει...
 να μου γράψει...
 να μου γράψει...

- 2) Πότε ξεριζότο ο σπινός και με ποιόν εργαλείον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). .... *η δ. β. εν ... η' μί χ. αρ. το κα. η. ηγ.* .....

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίες).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... κ.ο.κ. ... *... χαρ. το. κο. π. α. ...*
Η. Ξ. ... αν. ... δ. ... Η. ...
... δ. ... αν. ... και ...
δίνεται ... ειδικά ...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

... α. ...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετησεως; ....

... α. ...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τῶ ἀχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ....

... α. ...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

... α. ...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

..... *μ.α.γ.* .....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

..... *ἀπὸ 1.9.71 - 1.9.72* .....

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ... *χωματ. ἀλ. γων. θ.* .....

..... *ὡ. ἰ. μ. δ. ο. ν. καὶ 6. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ.* .....

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξείας τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματᾶλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ... *ἀπὸ 1.9.71 - 1.9.72* ... *ἐξέριμα* .....

..... *π. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ.* .....

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ..... *2.7.71* .....

.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

Τὴν πρὸν ἀρχὴν περὶ τῶν καὶ διὰ τὴν ἀποστολὴν
 ἃ καὶ ἀποστολὴ καὶ τὴν ἀρχὴν ἀποστολὴ καὶ ἀποστολὴν
 ἐν ἀποστολὴ καὶ ἀποστολὴ καὶ ἀποστολὴ καὶ ἀποστολὴν...

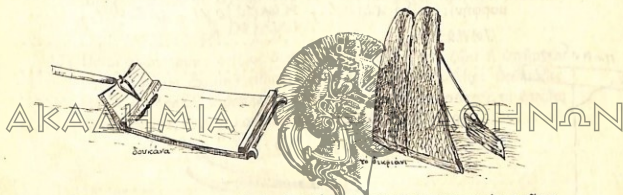
- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς ταῦτα καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιῦ ξύλινος στῦλος, ὅπου δυο μέτρων (καλούμενος σπηγερὸς, σπουλουργας, δουκανη, βουκανη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦν ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

- 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

.....
.....
.....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾷ ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόψυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;.....

... Δ. Δουκάνη... Δικριάνη... Βωλόψυρος...
... ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια...
... περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων...

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

2.12.1913. μεση. 11.12.13

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ...

δ.ι.κ.λ.π., κομμάτιον, φ.ω.α.ι.,
17.12.13 11.12.13

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δουκράν ή διχάλι

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; ...

μ.ι. 12.12.13

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

δ.ι.φ.ι.ν.η. (βουκέντριον)

δουκίντρι

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

2. 1. 0. 5. 1. 0. 1.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) .....

1. 0. 1. 0. 1. 0. 1.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστῆς καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

0. 1. 0. 1. 0. 1. 0. 1.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). .....

0. 1. 0. 1.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κομμοσυντετό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ σποροῦ δημητριακῶν...

τὸ ξυλάκι

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

ΟΧ'

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

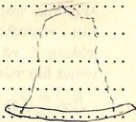
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

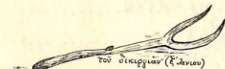
β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτομασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

.. λειῶμα .. μ. λ. λειῶμα

λεϊῶμα

τοῦ δικριγιάου (ἐ' λένου)

τοῦ δικριγιάου (ἐ' λένου)

τοῦ γκιάρ' (ἐ' λένου)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μά-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

.....Καρχηδονία... λινά...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λινῶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λινιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

...ἀνδρῶν... καὶ... γυναικῶν... ἰ. δι. ο. κ. τ. η. ς. α. ....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινες τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

...Κόντυλοι... ἀποχωρίζεται... καρπὸς...
...δρεμόν... λινά... κόντυλοι... κόντυλοι...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

.....
 .....
 .....

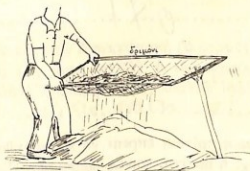
- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

.....
 .....
 .....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυροί; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προρκύνσεις καὶ ἀσπασμοὶ τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; *Ναι.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

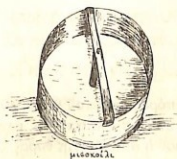
ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ἄλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

Ο. Χ. /

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)... Γ.Κ.Α.Π.Θ.Φ.Β.
Γ.Κ.Α.Π.Θ.Φ.Β. ... Π.Ε.Υ. ... Τ.Α.Ρ.Α.Β.Ι. ... Λ.Ο. ... ὀκάδα.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο, εἰς τὸ ἁλώνι

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, εἰς τὸ ἁλώνι

γ) τὸ γυφτιάτικο, εἰς τὸ ἁλώνι

δ) τὸ ἀλωματικό κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ... Π.Ε.Υ. ... Τ.Α.Ρ.Α.Β.Ι. ... Λ.Ο. ... ὀκάδα ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΎΠΑΙΘΡΟΝ ; ... *ὡς... ἀν' ἐκχυσάμενον* .....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

... *Μ.Ε.Α. Νό. ἀν' ἐκχυσάμενον* .....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθρο. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... *παραμονὴ. Νύκ. Χριστουγέννων... καὶ... ἑσπ...* .....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

... *ὡς... ἀν' ἐκχυσάμενον* .....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

..... f.w.M.O.

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ; ...

.....T.M.B. or.

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

..Τη. μουδιν.. κρηταουν.. /... οαν. πιν. αυ. / α.

Полн. 0717а.у.у.

3) Πώς γίνεται η συγκέντρωσής των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα ... Την... ως ουσία για την...

Πατ. Χρὶς. τοῦ ἁγίου... τοῦ ἁγίου... τοῦ ἁγίου... τοῦ ἁγίου...

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΝΝΗΤΑΙ ΣΥΜΕΤΟΧΗ

[illegible]

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

...πρὸς τὴν ἐκκλησίαν... καὶ... χάρις... καὶ... εὐλογία...

...Οι 70 και οι 70.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) .....

... ἔλαιον . . . σιτοφυλάκια . . . καὶ . . . σιτοφυλάκια . . .
 . . . καὶ . . . καὶ . . .
 .....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

.....
 .....
 .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Κουλουρίνης Ιωάννης
 Γαίσκελος

Η εὐχὰς εἰς τὸν αὐτὸν καὶ τὴν νομῆν
 μέχρι καὶ τὴν νομῆν.

Corpus nigrum.

Бил еден од стотиците постојат - инжениери одредени
милит (Австралија).

mainly (Aplavirz).

Comp. in 20 March

картин - иллюстраций

και η σωτηρια.

Zugzeit von $\frac{1}{2}$ Zugzeit in $\frac{2}{3}$ und Maximal $\frac{1}{3}$ d'ne prähistor.

0.20 / 1.0000

καὶ ἵπποι. (ἐπὶ τῶν αὐτῶν). Δούλοι. ~~καὶ~~ καὶ ἵπποι καὶ αὐτοὶ εὐχόμενοι

Εν Αττά.

Εργάται, χωρικοί, άνδρες και γυναίκες. Ζητούν (χαιρώμενοι)
χαιροπαίσιον από τον Θεό (από τον Θεό).

хлеб. паровой (печенье).

6) α) Αμερικοί (μὴ παλαιότεροι)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

Знаменитый

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

A O H N Ω N

ε) 2) 1950 και μετά

1930

6. поручило написать - открытие суда в 8 ч. 10 мин.

2. 1948.

3. 1350.

4 1970.

1938

2. σ^2 και ω^2

4. τὸ ἴδιον διὰ τῆς τοῦ χωρίου.

5

6. $\frac{1}{2} \ln x$

7. Οκτώβριον - Μάϊον - ἄπριλ - ὀκτώβρι - Σεπτέμβριον

8. α. καὶ ἀρχὴ τῆς ἐξουσίας σου ἔσται ὡς καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ βασιλέως.

p. für b.h.a. was entspricht er d.y.z.v.

2. χαίρει - ψεύδεται - πορεύεται - ἀντιτάσσεται - ἐκτρέφεται - μετανοήσκει
ὅτι ἐνέχουσιν ζωὴν καὶ ἀντίδοτον.

11. ἀντιτάσσεται - μετανοήσκει.

12. αὐτοὶ ἐν ἡμετέροις καὶ θύκω εἰς ἡμετέρας.

καὶ καὶ χαίρουσιν: ἡμετέροις - ἐπαθλῆσαι (ἀγωνίζεσθαι). φανερὰ
καὶ οὐκ ἰσχυρὰ.

γ. ἀντίδοτον.

δ. 1.

2.

3. καὶ ἐκτρέφεται.

4. μετανοήσκει.

5. καὶ ἐκτρέφεται καὶ οὐκ ἰσχυρὰ (2. ἡμετέροις καὶ ἀντιτάσσεται).

6. ὅχι.

7. καὶ ἐν ἡμετέροις.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

2.

3. 1. χρόνος.

4. ἡμετέροις 5. ἡμετέροις καὶ.

5. δίδωμι - ἐπαθλῆσαι.

δ/ 1. ἀντίδοτον.

2. ὅτι οὐκ ἰσχυρὰ ἐκτρέφεται ὅχι ἐν ἡμετέροις μετανοήσκει καὶ
καὶ ἐκτρέφεται ψεύδεται.

3.

γ. ἀντιτάσσεται.

6. αὐτοὶ καὶ.

7. καὶ ἐκτρέφεται.

8. ἡμετέροις.

9. ὅχι.

1. η γλίσσα (βρετάνι), παραμαρσί εις το χιρί, εις την
σμήραν δι' ην γίνετα κείνη.
2. και ού.
3. ομαλή - οδοντική.
4. εις την. αυτί γίνετα.
5. λεβερήν. οδοντική δεικνύται εις ημάς.

Opfer, in Europa

1. ο, το πινος.
2. αφυμονον τον
3. ~~α, τον~~ ο, τον πινος
4. χερειν διο - διο.
5. χερειν.

AKAΔHMIA AΘHNΩN

- [illegible]

To Sirs.

2. Συμπεριφορά
- 2) Συμπεριφορά είναι οτιδήποτε ο άνθρωπος - μηχανισμός - κάνει ως άτομο ή οργανισμός.
3. Συμπεριφορά είναι η συμπεριφορά του οργανισμού.

1. $\dot{\theta} \dot{\chi}_1$
2. $\dot{\theta} \dot{\chi}_2$

Λουαί,

1. Λουαί ταχίς.
2. κασάν.
3. Σίχατος (πρίχτος).
Ήμμερος.
4. εἰμῖν.
5. εἰμῖν.
6. Ἰλῦχα.
7. ἄρῃ τῷ 1920 ἰνὸς τοῦ χυρῶν, ἀρρίδα καὶ αἰφῆρ ἴ/α.
8. τῷ 1920. εἰ μὲν, αἰφῆρ εἰ δ' ὁπορῆς
9. ὁπορῆς - Αἰφῆρ.

7. χῆρ.

8.) καλαρίπρ - ἰσπίδω.

9. ὁπορῆς ἰφῆρ ὁ καλῶν.

10. καλῶν ἰφῆρ ὁπορῆς - ὁπορῆς.

11.

12. ὁπορῆς.

13.

14. ἰφῆρ.

15. ὁπορῆς. πῆρ τῷ ἰφῆρ.

16. ὁπορῆς.

17. οἱ ἰφῆρ ἰφῆρ.

18.

19.

20.

21.

22. καλῶν. ὁπορῆς καλῶν.

23.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Λιχνιόρες.

1. - λαντι - καρποφορία φύλας. ρι ~~εφα~~ λαντοφο.
2. καρποφορία. φύλας.
3. άνδρας - γυναίκα.
4. κότσορας - με τραπόνο.
5. σπουδαμιορας τωι φύλου.
- 6.
7. ναι. γυνή φύλου. Ναι. σπουδ.
8. όχι.

γ. 1. Σκυλλορας - δεικνύει εις άντα. Τραπότ. λαντο.

2. σω σμιτι.

3. σω σπιτι.

4. σιχυρυνει

5. ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Πυρρι.

1. παρακαλι χαλωγίτης - Αμινος
 παρακαλι. τω βαδν. λυμνιόρας ήψω τω χαλωγί. σιχυρυνει και
 παρακαλι.

2. φωνη.

β. 1. Παιδιος.

2. κλεισσαν εις εις αντα τω σμιτι.

3. ήψω ήψω εις σιχυρυνει εις κρυα ήψω και εις κρυα.
 μονι εις κλεισσαν εις εις τωι.

γ. 1. παρακαλι χρισαν. τωι κωμει. / κωμει. ριζινος.

2. ήψω. κριωι ριζινος σιχυρυνει. κ. ε. ι.

3. ήψω. κριωι ριζινος. κωμει. κ. ε. ι.
 ήψω. κριωι ριζινος. κωμει. κ. ε. ι.
 ήψω. κριωι ριζινος. κωμει. κ. ε. ι.

2. ήψω. κριωι ριζινος. κωμει. κ. ε. ι.

3. Ξύλα - κορυφάρια και Γεωργία ξύζινα σπινθήριον.
4.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ